

## Guia docent

### 2059825 - DS – Dret i societat

|                              |                                                                                                                              |                        |                                       |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------------------|
| <b>Unitat responsable:</b>   | Universitat Politècnica de Catalunya                                                                                         |                        | <b>Última modificació:</b> 08/06/2023 |
| <b>Unitat que imparteix:</b> | 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa |                        |                                       |
| <b>Titulació:</b>            | Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat                                                                |                        |                                       |
| <b>Curs:</b> 2023 - 2024     | <b>Crèdits:</b> 5.0                                                                                                          | <b>Idiomes:</b> Català |                                       |

#### PROFESSORAT

---

|                                 |                                                                                                             |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Professorat responsable:</b> | Joan Tamayo Sala (Advocat) (joantamayo@gmail.com)<br>Jaume Sales Vernet (Advocat) (sales.vernet@icater.org) |
| <b>Altres:</b>                  |                                                                                                             |

#### COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

---

##### Breu descripció dels continguts:

Facilitar els conceptes bàsics de dret per permetre una crítica i personal presa de consciència del rol que com a ciutadans volem assumir/exigir en la defensa dels nostres drets.

Fonaments bàsics del dret i la seva evolució històrica.

Aproximació pràctica als drets humans: concepte, fonaments i garanties, amb l'estudi del sistema de protecció a nivell universal, europeu, estatal i local. Anàlisi crítica de la situació actual dels drets humans com a valors essencials d'una societat lliure, plural i democràtica, ja que són també, eines de treball i acció per a prevenir i denunciar abusos i vulneracions

Es treballaran bàsicament el **Drets Humans de Proximitat** que són aquelles necessitats bàsiques o aspiracions legítimes inherents a totes les persones que han de ser cobertes per part de les administracions per garantir el dret a una vida digna de ser viscuda en l'àmbit municipal".

Analitzar els conceptes jurídics bàsics que afecten la nostra vida quotidiana i conèixer els recursos a l'abast dels ciutadans per defensar els seus drets. Conèixer i interpretar les diferents tipologies de contractes, així com els productes de finançament, amb especial incidència als préstecs amb garantia hipotecària. Conceptes bàsics de dret penal i estudi de les fases del procediment penal. Estudi pràctic del sistema impositiu, amb especial incidència a l'IRPF, l'IVA i donacions i successions.

Desenvolupament de competències: capacitat d'anàlisi, anàlisi gràfica, ús de mitjans telemàtics per cercar informació i per relacionar-se amb l'administració, capacitat de síntesis i d'anàlisi crítica de la informació.

#### PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

---

- Conèixer i interpretar aspectes rellevants del comportament humà (individual i social) per emetre judicis sobre la seva normalitat versus patologia.
- Conèixer els diferents marcs teòrics i metodològics dins de l'estudi de la psicologia en els processos evolutius i en els diferents contextos vitals.
- Conèixer l'evolució del concepte intel·ligència.
- Conèixer els factors que incideixen sobre la gestió emocional.
- Saber descriure i/o reconèixer quin és l'objecte d'estudi de la Psicologia actual.
- Definir els conceptes bàsics que apareixen en els diferents temes, relacionar-los adequadament i manejar correctament la terminologia de la psicologia científica bàsica.

- Reconèixer els paradigmes bàsics amb els quals es pretén avui estudiar i explicar els processos de la ment i la conducta.
- Reconèixer i descriure les principals àrees d'aplicació de la psicologia.

## COMPETÈNCIES I HABILITATS QUE CONTRIBUEIX A DESENVOLUPAR

- Poder descriure i observar diferents perfils psicològics i emocionals.
- Saber utilitzar termes específics de la psicologia.
- Conèixer els diferents blocs de trastorns segons el DSM.
- Poder aplicar algunes tècniques de control conductual i emocional.
- Aplicar una visió crítica en l'anàlisi de les relacions interpersonals.

## CONTINGUTS

### Unitat 0: Introducció al dret.

- Definició de dret i brevíssima evolució històrica.
- Separació de poders: legislatiu, executiu i judicial.
- Piràmide normativa.
- Descripció de les diferents branques i disciplines del dret.

## I Sistema europeu de protecció dels drets humans.- UNA APROXIMACIÓ ALS DRETS HUMANS

### Unitat 1: Els drets humans: concepte, fonaments i garanties.

- Noció i característiques dels drets humans. Una mica d'Història.
- Característiques dels drets humans: universalitat, indivisibilitat i interdependència.

### Unitat 2: Sistema universal de protecció internacional dels drets humans.

- La Carta de les Nacions Unides i la Declaració Universal.
- Els mecanismes de garantia.
- Els pactes internacionals de drets humans. Tractats Internacionals.
- Els Ciutadans podem fer DENÚNCIES ALS ÒRGANS DE NNUU? Com ??
- La protecció específica de col·lectius vulnerables i la persecució de pràctiques especialment aberrants
- El Sistema Europeu de protecció dels drets humans

### Unitat 3: Estat Espanyol i Catalunya

- Àmbit estatal ( Constitució espanyola).Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol
- Àmbit Catalunya ( Estatut d'Autonomia de Catalunya). Sistema de defensa dels Drets a nivell de Catalunya)
- Síndic de Greuges de Catalunya
- Síndics de Greuges locals
- Com podem denunciar els ciutadans??

#### **Unitat 4 : Sistema de Protecció i Garantia dels Drets, a nivell local. Els Drets Humans de Proximitat**

- Àmbit estatal ( Constitució espanyola).Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol
- Carta Europea de Drets Humans a la Ciutat
- Dret a la Ciutat
- Introducció a l'enfocament basat en drets humans en l'acció municipal ( Ajuntament ) .Paper de les Administracions locals
- Síndics de Greuges locals
- Mecanisme existents a la ciutat de Terrassa ( Síndica de Greuges de Terrassa, Consell d'Entitats-Espai Drets, Comissió de Seguiment i Promoció de la Carta Europea de DDHH...)
- El Principi de Subsidiarietat
- La Democràcia de Proximitat

#### **Unitat 5 : Reptes actuals en matèria de drets humans. ON ESTAN ELS DRETS HUMANS AVUI?**

- Els drets humans emergents en el s XXI: Interacció dels drets humans.
- Principis, Valors, Deures i Drets. Educació en Drets
- Com sensibilitzar i promoure els DDHH
- Que podem fer la ciutadania?

## **II - DRET A L'ABAST DE TOTHOM**

#### **Unitat 1. El ciutadà com a usuari. Mercat i competència.**

- Mercat i competència: afectació als usuaris i protecció.
- Tipologia de contractes.
- Estudi pràctic dels contractes de compravenda i d'arrendament.

#### **Unitat 2. El ciutadà com a deutor. Crisi hipotecaria i 2ª oportunitat.**

- Formes de finançament.
- Hipoteca: clàusules abusives, dació en pagament, devolució despeses.
- Insolvència personal i dret a la 2ª oportunitat.

#### **Unitat 3. El ciutadà com a contribuent. Sistema impositiu.**

- Sistema tributari.
- Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable
- Impost sobre el Valor Afegit (IVA)
- Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)
- Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

#### Unitat 4. El ciutadà com a infractor. Dret penal.

- Sistema tributari.
- Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable
- Impost sobre el Valor Afegit (IVA)
- Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)
- Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

#### DINÀMICA DE TREBALL durant el curs:

- Clases- debat, sobre temes concrets
- Els alumnes també proposaran temes
- Treballs individuals i col·lectius
- Convidats/convidades (Sindica de Greuges....)

### SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

---

L'assignatura es supera en assistir en 80% de les sessions formatives (50% de l'avaluació) i amb el lliurament de treballs en grup o individuals (50% restant).

### BIBLIOGRAFIA

---

- Declaració universal dels drets de l'home.
- Carta Europea de Salvaguarda dels DDHH a la ciutat.
- Constitució Espanyola i Estatut d'Autonomia de Catalunya.
- Legislació bàsica accessible a través del BOE.
- TURULL RUBINAT, Max (Coord.) *Història del dret*. Marcel Pons – Editorial UOC